

یادداشت

کمین خاموشی‌های مکرر برای کشور در سایه بی‌توجهی به برق هسته‌ای

خاموشی مقطعی و گمانه‌زنی درخصوص جیره‌بندی و تدوین جداول قطعی برق در کشور چندسالی است که به‌یکی از دغدغه‌های مردم به‌ویژه در فصل گرم سال تبدیل شده است. رکوردزنی پی‌درپی مصرف برق به‌علت شتاب فزاینده مصرف انرژی الکتریکی در کشور با متوسط رشد سالانه ۵/۴درصدی درکنار کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه ظرفیت نیروگاهی کشور طی یک دهه گذشته موجب شده است زنگ خطر کمبود گسترده برق در کشور به‌صدا درآید.
براساس آیینیه پژوهی صورت گرفته توسط پژوهشگاه نیرو، درصورت استمرار وضعیت فعلی، ایران از سال ۱۴۰۷ به یک‌واردکننده عمده برق تبدیل خواهد شده‌به‌گونه‌ای که در سال ۱۴۱۴ باید حدود ۳۰تراوات ساعت برق برای تامین کسری انرژی الکتریکی خود وارد کند، این عدد حدود ۲برابر صادرات فعلی برق کشور است که درنهایت منجر به منفی شدن تراز تجاری برق کشور خواهد شد. به‌عبارت دیگر، ایران در سال ۱۴۲۰ نیازمند ۲۲۹هزار مگاوات ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی معادل ۳برابر ظرفیت کشور در سال۱۳۹۴ بابت پوشش نیاز داخلی کشور به برق خواهد بود. اصلاح الگوی مصرف، بهبود راندمان شبکه توزیع و افزایش سرمایه‌گذاری برای توسعه ظرفیت نیروگاهی کشور به‌ویژه در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، الزاماتی است که دولت سیزدهم باید به آن توجه ویژه کند. یکی از اقدامات بابت توسعه ظرفیت نیروگاهی کشور تولید برق هسته‌ای با افتتاح ۳برابر ظرفیت کشور در سال ۲۰هزار مگاوات برق هسته‌ای است چشم‌اندازی که بارها توسط رهبر انقلاب مورد تأکید قرار گرفته اما اقدام جدی بابت تحقق آن توسط مسئولان اجرایی کشور انجام نشده است به‌گونه‌ای که درحال حاضر می‌توان گفت هیچ برنامه یا طرح اقدام جدی برای تحقق این هدف و دستیابی به این مهم توسط سازمان انرژی اتمی ووزارت نیروطراحی و تدوین نشده، همچنین متولی و هماهنگ کننده تحقق این چشم‌انداز به‌صورت مشخص معین نشده است. این اهمال کاری در توسعه ظرفیت برق هسته‌ای کشور درحالی است که بسیاری از کشورهای منطقه در رقابت با یکدیگر درحال ایجاد و گسترش ظرفیت تولید برق هسته‌ای خود هستند. اگرچه ایران تا چندی پیش در منطقه رتبه یک تولید انرژی الکتریکی از فناوری هسته‌ای را داشت و نیروگاه اتمی بوشهر با ظرفیت اسمی هزارمگاوات تنها نیروگاه اتمی منطقه خلیج فارس بود، اما در سال گذشته میلادی با افتتاح فازیک نیروگاه هسته‌ای ۵۶۰۰مگاواتی «براکه» امارات این جایگاه از ایران به کشور امارات منتقل شد، عربستان سعودی نیز در تلاش است تا سال ۲۰۴۰ با تأسیس ۱۶ نیروگاه هسته‌ای ۱۵ درصد از برق مورد نیاز خود را از این طریق تامین کند. ترکیه نیز تا سال ۲۰۲۸ با تکمیل ۸نیروگاه هسته‌ای، صاحب ظرفیت ۹۲۸۰مگاواتی برق هسته‌ای خواهد شد که ۱۰ درصد از نیاز برق این کشور را تامین خواهد کرد. با توجه به افزایش مصرف انرژی الکتریکی کشور و کاهش ذخایر هیدروکربنی در آینده، دولت سیزدهم باید با جبران خلأهای به وجود آمده در توسعه نیروگاهی کشور در یک دهه گذشته، گامی بلند در راستای حفظ امنیت انرژی کشور بردارد در غیر این صورت دود اهمال کاری امروز به چشم نسل آینده کشور خواهد رفت.

خبر

مالیات خانه‌های خالی به صندوق ملی مسکن می‌رود

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: «هر مالیاتی که از خانه‌های بدون سکنه اخذ شود به صندوق ملی مسکن می‌رود و به پرداخت تسهیلات برای مسکن گروه‌های کم‌درآمد اختصاص می‌یابد.»
محمود محمودزاده در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: «سامانه املاک و اسکان یک اقدام پایه برای شناسایی وضعیت مسکن کشور است. هدف هم صرفاً مالیات نیست بلکه برنامه اصلی، شناسایی اوضاع سکونتی خانوارها برای برنامه‌ریزی‌های حوزه مسکن است. وی افزود: «هر مالیاتی که از خانه‌های خالی گرفته شود مستقیم به صندوق ملی مسکن می‌رود و به عنوان تسهیلات برای مسکن کم‌درآمدها هزینه می‌شود. اینکه تصور کنیم دولت برای افزایش درآمدهای مالیاتی، این سامانه را ایجاد کرده تصور اشتباهی است.»
معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه مطالبه عموم مردم ساماندهی بازار مسکن است، گفت: «برای کنترل بازار مسکن باید ابتدا اطلاعات داشته باشیم تا بتوانیم برنامه‌ریزی کنیم. این سامانه یک اقدام خوب و مهم است و با قانونی که آذرماه سال گذشته از سوی مجلس تصویب شد ضمانت اجرایی پیدا کرد.»
محمودزاده تأکید کرد: «هم‌میهنان عزیز از این منظر به ثبت اطلاعات ملکی خود نگاه کنند که اگر موضوع مسکن قرار است ساماندهی شود نیاز به این اطلاعات باید دارد و از طریق این سامانه انجام می‌شود.» وی در پاسخ به این سوال که آیا در صورت عدم ثبت اطلاعات، بسیاری از خدمات شامل یارانه، افتتاح حساب بانکی، گذرنامه، پلاک خودرو... قطع می‌شود، گفت: «بله به هر حال این موضوعی است که در بند ۷ تصوره ۸ احصاییه ماده ۵۴ قانون مالیات‌های مستقیم به آن اشاره شده است. کسانی که ظرف ۲ ماه اطلاعات سکوتی را ثبت نکنند موفق به دریافت کد یکتا نشوند ارائه خدمات دستگاه‌های دولتی به آنها دچار اختلال می‌شود.»
معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی درباره جرایم مالیاتی خانه‌های خالی گفت: «هر خانوار می‌تواند یک اقامتگاه اصلی و یک اقامتگاه فرعی در شهری دیگر داشته باشد که مشمول مالیات خانه‌های خالی نمی‌شود. صاحبان واحدهای نوساز نیز پس از ۱۲ ماه و در حالت انبوه‌سازی پس از ۱۸ ماه در صورت خالی بودن مالیات پرداخت می‌کنند. همچنین ختانه‌های خالی شهرهای کمتر از ۱۰۰ هزار نفر و روستاها مشمول مالیات نیست اما اگر در سامانه ثبت نشود مشمول ۲۰ درصد مالیات متعلقه خواهد شد. معافیت‌های دیگری نیز برای برخی گروه‌ها از جمله دانشجویان، دانش آموزان، مبتلایان به بیماری‌های خاص و... در نظر گرفته شده است.»
به گفته محمودزاده، در مواردی به‌جز موارد مذکور، واحدهای مسکونی پس از چهار ماه از زمان خالی بودن در سال اول مشمول ۶ برابر مالیات متعلق به واحدهای اجاره‌ای می‌شود که در سال دوم ۱۲ برابر و سال سوم ۱۸ برابر خواهد شد. برای اشخاص حقوقی نیز این میزان دو برابر است. یعنی سال اول ۱۲ برابر، سال دوم ۲۴ برابر و سال سوم ۳۶ برابر مالیات متعلقه به واحدهای اجاره‌ای است.
بنابراین گزارش، ثبت اطلاعات ملکی و سکوتی خانوارها در سامانه املاک و اسکان به‌نشانی amlak.mrud.ir از روز پنجشنبه ۱۹ فروردین آغاز شده است. طبق این قانون «کلیه سرپرستان خانوار اعم از شهری و روستایی، مالک و مستاجر و تمامی مالکان واحدهای مسکونی مکلف هستند که اطلاعات محل سکونت (اقامتگاه) و املاک تحت مالکیت خود (با مالکیت‌های رسمی، وکالتی، تعاونی شهری و روستایی) را ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ ۱۹ فروردین ۱۴۰۰ در سامانه املاک و اسکان درج کنند.»

اقتصاد

برخی کالاهای اساسی و پر مصرف در ۲۰ روز آغاز سال، بیشتر از پیش‌بینی سالانه بانک مرکزی گران شدند

سلطان تورم

مرغ و براساس قیمت مولفه‌های تولید، نرخ مصوب مرغ را افزایش داد. بر این اساس قیمت مرغ منجمد درب سردخانه کیلویی ۱۸ هزار و ۸۰۰ تومان، قیمت مرغ منجمد برای مصرف‌کننده کیلویی ۱۹ هزار و ۸۰۰ تومان، قیمت مرغ زنده در کشتارگاه کیلویی ۱۷ هزار و ۱۰۰ تومان، قیمت مرغ آماده طبخ در میدان بهمن کیلویی ۲۳ هزار و ۳۰۰ تومان و قیمت مرغ آماده طبخ برای مصرف‌کننده کیلویی ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان تعیین شد. مرغ یکی از معدود بازارهایی است که ارز ۴۲۰۰ تومانی آن در سال ۹۹ برقرار بود و بسیاری حضور دلالت در این بازار را علت اصلی کمبود و افزایش قیمت آن می‌دانستند و از نرسیدن نهاده با قیمت ۴۲۰۰ به‌دست مرغان‌ان صحبت می‌کردند. این بازار در نوروز ۱۴۰۰ ابتدا با کمبود یا شاید احتکار در عرضه روبه‌رو بود و صف‌های خرید چند ۱۰ متری به خود می‌دید و بعد از آن با افزایش قیمت با وفور در عرضه مواجه شد، به‌طوری‌که برای تهیه مرغ نه‌تنها نیازی به ایستادن در صف نبود، بلکه یخچال بسیاری از فروشنده‌های پروتئینی از این محصول پر بود. قیمت مرغ دولتی در حالی به ۲۵ هزار تومان افزایش پیدا کرد که در برخی مراکز استان و فروشگاه‌ها ۳۵ هزار تومان نیز به فروش می‌رسید. با وجود افزایش قیمت در گوشت قرمز، مرغ یکی از پرمصرف‌ترین مواد پروتئینی در سال گذشته بوده و برای همین کنترل قیمت آن ضروری است.

قند و شکر هم ترمز بریدند

بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت شکر از ابتدای سال گذشته چندبار دچار تغییر قیمت شد که هر بار مسئولان دلایلی برای این گرانی‌ها مطرح کردند، اما آنچه مسلم است اتخاذ تصمیمات نادرست و تعلل در اعلام نرخ موجب شد تولید چندقند از ۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تن در سال ۹۶ به ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال ۹۸ برسد که با وجود این، تولید شکر کاهش معناداری پیدا کرد و برای تأمین نیاز کشور چاره‌ای جز واردات نبود. با توجه به شرایط تحریم، نوسانات نرخ ارز و تغییر قیمت‌های جهانی، قیمت شکر به یکباره افزایش معناداری داشته که دولت برای کاهش فشار بر هک‌های ضعیف اقدام به توزیع شکر با نرخ مصوب در فروشگاه کرده است. با وجود این اما خانوارها با کمبود عرضه و قسقه‌های خالی قند و شکر روبه‌رو می‌شوند که برای تأمین نیاز خود چاره‌ای جز خرید با نرخ بالاتر از بازار آزاد ندارند. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد قیمت قند از اواخر اسفند تا روز گذشته ۴۰ درصد افزایش پیدا کرده و از حدود ۱۰ هزار تومان به ۱۴ هزار تومان رسیده است. قیمت شکر نیز از ۸۵۰۰ تومان به ۱۲ هزار تومان رسیده که ۵۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

رکوردشکنی حبوبات

قیمت حبوبات طی سال ۹۹ با ثبت رکوردی عجیب به‌طور میانگین ۵۰ درصد افزایش داشته که این افزایش قیمت با جایگزینی ارز نیمایی با ارز ۴۲۰۰ در اوایل سال ۹۹ آغاز شد و تا پایان این سال نیز ادامه داشت. این درحالی بود که تولید حبوبات در کشور به گفته انجمن حبوبات طی دوسال اخیر اقلی‌هم نداشت است. با وجود این اما در سال جدید قیمت برخی از اقلام حبوبات افزایش پیدا کرد و تولید «لوبیا چیتی» نیز افزایش حدود ۲۵درصد بوده است. در صورت افزایش هزینه‌های تولید حبوبات یا افزایش هزینه‌های واردات ممکن است این روند ادامه‌دار باشد.

۳۰ درصد گرانی دخانیات

سال‌هاست درباره پایین بودن نرخ مالیات بر مواد دخانی صحبت می‌شود و تا به حال در این خصوص کاری انجام نشده بود، اما به‌موجب مصوبه الحاقی ۱ تصوره مجلس شورای اسلامی به لایحه بودجه ۱۴۰۰ این مهم عملی شد. براساس این مصوبه از ابتدای سال ۱۴۰۰ به قیمت خرده‌فروشی هر نخ سیگار تولید داخل با نشان ایرانی مبلغ ۲۵۰ ریال، تولید داخل با نشان (برند) بین‌المللی مبلغ ۵۰۰ ریال، هر نخ سیگار وارداتی مبلغ هزار و پانصد ریال، هر بسته ۵۰ گرمی تنباکو قلیان داخلی ۳۳ هزار ریال به‌عنوان مالیات و هر بسته ۵۰ گرمی تنباکوی وارداتی ۱۰۰ هزار ریال به‌عنوان ورودی اضافه می‌شود. بلافاصله پس از اعلام این مصوبه رئیس انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی گفت که در صورت تصویب مالیات نخی برای سیگار، با رنظر گرفتن افزایش سایر هزینه‌های تولید، سال آینده قیمت پایه سیگار برندهای

برخی کالاهای اساسی و پر مصرف در ۲۰ روز آغاز سال، بیشتر از پیش‌بینی سالانه بانک مرکزی گران شدند

سلطان تورم

و افزایش آن باشد؛ مساله‌ای که به‌صورت عملیاتی اقدامی برای آن انجام نشده است.

۳۵ درصد افزایش قیمت برای سیمان

براساس مصوبه کارگروه مدیران عامل شرکت‌های سیمان سفید کشور، در پی افزایش قیمت تمام‌شده تولید سیمان سفید اعم از مواد اولیه، قطعات یدکی و هزینه حمل‌ونقل بهای فروش سیمان سفید از ابتدای سال جاری افزایش یافت و قیمت هر تن سیمان سفید فله ۵۶۷هزار تومان تعیین شد. با اعلام این قیمت، سیمان به‌صورت رسمی ۳۵درصد گران‌تر شد. این گرانی که به بهانه افزایش قیمت تمام‌شده تولید این محصول، هزینه حمل‌ونقل، قطعات یدکی و تعمیر و نگهداری تجهیزات و ماشین‌آلات تصویب شد، درحالی است که همراه سال گذشته افزایش قیمت سیمان ازسوی وزارت صمت تصویب شده بود. بلافاصله پس از این خبر یکی از اعضای انجمن کارفرمایان صنعت سیمان اعلام کرد: «میزان افزایش نرخ سیمان خاکستری در راه است و قطعاً بیش از ۳۵درصد خواهد بود و بعد از تکمیل امضاها در چند روز آینده، ابلاغ خواهد شد. این درحالی است که سهم سیمان در هزینه ساخت تا ۱۰ درصد از کل هزینه خواهد بود و این افزایش قیمت نمی‌تواند بر قیمت املاک نوساز بی‌تاثیر باشد. البته همه اینها زمانی اتفاق افتاده که در سال ۱۳۹۹ نیز سیمان جزء مصالح ساختمانی ای بوده که بیشترین افزایش قیمت را تجربه کرده است.»

خودرو باید گران شود!

چند روز پیش رضا شویار، رئیس شورای رقابت درباره افزایش قیمت خودرو در سال ۱۴۰۰ در گفت‌وگو با رسانه‌ها اظهار کرد: «تا ابتدای سال ۱۴۰۰ می‌توان گفت ۶ماه است که هیچ افزایش قیمتی برای خودرو نداشتیم و ۳ماه آخر سال به‌دلیل اینکه نرخ تورم پایین بود، شورا با افزایش قیمت موافقت نکرد.» این مقام مسئول در بازار خودرو اعلام کرده است تورم در زمستان ۹۹ حدود ۱۴ درصد بوده که به قیمت محصولات خودروسازها در نمایندگی‌ها اضافه‌نشده است. این درحالی است که بررسی‌ها در گزارش ۱۷ فروردین‌ماه «فرهیختگان» نشان داد محصولات ایران خودرو و سایپا در سال ۹۹ به‌طور میانگین ۸۲درصد افزایش قیمت داشته‌اند که این رقم ۲برابر تورم سالانه در سال ۹۹ بوده است. با وجود همه اعتراضات اما رئیس شورای رقابت در اظهارنظری تکمیلی گفته است: «اگر خودرویی نسبت به قیمت اعلام‌شده نمی‌آزد مردم آن را خریداری نکنند.» بنابراین احتمالاً شاهد افزایش قیمت ۲۰ تا ۳۰درصدی خودرو در طول ۲ ماه آینده باشیم.

میزان تغییر قیمت برخی کالاها و خدمات در ۲۰ روز اخیر		
نام کالا	میزان تغییر (درصد)	نهاد تصمیم‌گیر
مرغ	۱۹	قرارگاه ساماندهی مرغ کشور
قند	۴۰	مصوبه اعلام نشده است
شکر	۵۰	مصوبه اعلام نشده است
حبوبات	۲۵	مصوبه اعلام نشده است
دخانیات	۳۰	مصوبه اعلام نشده است
آب	۷	مصوبه هیات وزیران
برق	۷	مصوبه هیات وزیران
حمل‌ونقل بین‌شهری	۲۵	اتحادیه تعاونی‌های مسافربری کشور
اتوبوس شهری	۲۵	شورای اسلامی شهر تهران
متروی شهری	۲۵	شورای اسلامی شهر تهران
تاکسه شهری	۲۵	شورای اسلامی شهر تهران
اجاره‌بهای مسکونی	۲۵	مصوبه ستاد ملی کرونا
مصوبه کار گروه مدیران عامل شرکت‌های سیمان سفید کشور	۳۵	
میوه و صیفی‌جات	۳۵	اتحادیه پر مرکزی میوه و تره‌بار
درخواست افزایش قیمت		پیشنهاد و تأیید شورای رقابت